

Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας

Newsletter τεύχος 18
περίοδος: 1.2020-6.2020

Άστρος Κυνουρίας

Αρκαδία 220 01

Τηλ: 27550-22021

Fax: 27550-22806

E-mail: info@fdparnonas.gr

WEB: www.fdparnonas.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

 ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΝΩΝΑ, ΜΟΥΣΤΟΥ, ΜΑΙΝΑΛΟΥ & ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ

Επόπτευση - Φύλαξη

Παράνομες δραστηριότητες (σελ. 3)

Πυρκαγιές (σελ. 3)

Συναντήσεις εργασίας (σελ. 4)

Ρύπανση ποταμού Ευρώτα (σελ. 4)

Προστασία & Διαχείριση

Μεσοχειμωνιάτικες Καταμετρήσεις
Υδρόβιων Πουλιών σε συνεργασία με την
Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (σελ. 5)

Διασώσεις ζώων (σελ. 5)

Δράσεις για την βελτίωση του καθεστώτος
διατήρησης προστατευόμενων ειδών
ιχθυοπανίδας στον ποταμό Ευρώτα (σελ.6)

Δράσεις για την εκτίμηση της δομής και
δυναμικής των πληθυσμών δενδρόκεδρου
και της αναπαραγωγικής βιολογίας του
είδους (σελ. 7)

Ανάθεση παροχής υπηρεσιών συμβουλών
για περιβαλλοντικά θέματα (σελ. 8)

Δράσεις Πληροφόρησης Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας

Επισκέψεις και ξεναγήσεις (σελ. 9)

Επισκέψεις στα σχολεία (σελ. 9)

Περιβαλλοντικές δράσεις – εκδηλώσεις
(σελ. 9)

Συνεντεύξεις (σελ. 10)

Λοιπές Δράσεις

Συνέδρια (σελ. 13-14)

Συναντήσεις εργασίας (σελ. 11-12)

Προβολή διαχειριστικών δράσεων (σελ. 12)

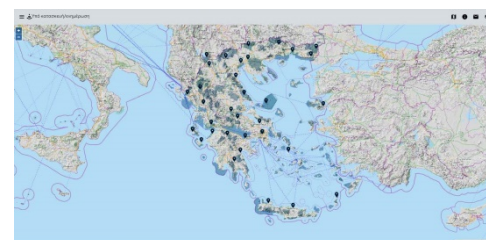
Πιλοτική εφαρμογή καινοτόμου
Συστήματος Ερμηνείας Περιβάλλοντος
(ΒΟΙΚΟΜ) στο Λεωνίδιο (σελ. 13)

Εκπαίδευση προσωπικού (σελ. 14)

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

Explore Natura Greece

Διαβάστε σε αυτό το τεύχος για την νέα ιστοσελίδα **Explore Natura** (σελ. 14) www.explorenatura.gr όπου παρουσιάζονται με διαδραστικό τρόπο οι περιοχές ευθύνης των Φορέων Διαχείρισης ως σύνολο περιοχών αλλά και μεμονωμένα, με πληροφορίες για τις περιοχές αυτές, φωτογραφικό υλικό και δυναμικό χαρτογραφικό υπόβαθρο.

Στόχος αυτής της ψηφιακής περιήγησης, μέσω της ιστοσελίδας **Explore Natura Greece** είναι η ανάδειξη των επιμέρους υποδομών και υπηρεσιών που προσφέρονται στις προστατευόμενες περιοχές και η παρότρυνση διαφορετικών ομάδων επισκεπτών για νέες εμπειρίες στη φύση.

Ενίσχυση της αντιπυρικής προστασίας του Πάρνωνα

Προμήθεια και εγκατάσταση δεξαμενών πυρόσβεσης ανοικτού τύπου

Ο Φορέας Διαχείρισης ως μέλος του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας Νομού Αρκαδίας και Νομού Λακωνίας από την αρχή της λειτουργίας του, συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Συντονιστικού, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο συμβάλλοντας στην διαμόρφωση της στρατηγικής του οργάνου για την πρόληψη και διαχείριση φυσικών καταστροφών. Με σκοπό την ενίσχυση του έργου της Πολιτικής Προστασίας, ο Φορέας Διαχείρισης προμηθεύτηκε και εγκατέστησε **εννέα προκατασκευασμένες μεταλλικές κυλινδρικές δεξαμενές βαρέως ανοιχτού τύπου** χωρητικότητας **37,61m³**, καθώς είχαν εντοπιστεί ελλείψεις στον Πάρνωνα (κύρια περιοχή ευθύνης του ΦΔ), κυρίως σε υποδομές σημείων υδροληψίας των πυροσβεστικών οχημάτων για κατάσβεση πυρκαγιάς.

Το Δασαρχείο Κυνουρίας, τα Πυροσβεστικά Κλιμάκια Άστρους & Λεωνιδίου και ο Φορέας Διαχείρισης, συνεργάστηκαν μεταβαίνοντας στο ευρύτερο σύμπλεγμα του όρους Πάρνωνα ώστε να εντοπίσουν και να προσδιορίσουν τις πλέον κατάλληλες θέσεις για την εγκατάσταση των δεξαμενών πυρόσβεσης.

Δεξαμενή πυρόσβεσης στη θέση Χάραδρος Βόρεια Κυνουρία

Η επιλογή των θέσεων (βλ. **πίνακας 1**) έγινε καθ' υπόδειξη των Διοικητών των Πυροσβεστικών Κλιμακίων Άστρους και Λεωνιδίου, κ.κ. Μαρκόπουλου Βασιλείου και Χείλαρη Ιωάννη, και του Δασάρχη Κυνουρίας κ. Λυμπερόπουλου Παναγιώτη, έχοντας ως βασικό κριτήριο την άμεση πλήρωση με νερό των επίγειων και εναέριων μέσων της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και γενικά των οχημάτων των φορέων της Πολιτικής Προστασίας που επιχειρούν με τη μικρότερη ει δυνατόν, επέμβαση για την διαμόρφωση του χώρου εγκατάστασης (ελαχιστοποίηση καταστροφής της βλάστησης).

Από την εγκατάσταση δεξαμενής στη θέση Βασκίνα – Νότια Κυνουρία

Συγκεκριμένα, στον Δήμο Βόρειας Κυνουρίας εγκαταστάθηκαν πέντε δεξαμενές και στον Δήμο Νότιας Κυνουρίας τέσσερις δεξαμενές.

Πίνακας 1 Δεξαμενές ανά θέση (τοπωνύμιο)

ΘΕΣΕΙΣ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ
Ορεινή Μελιγού	Παλαιοχώρι
Χάραδρος	Φυλάτικα
Πλάτανος	Βασκίνα
Πραστός (Κοκκάνι)	Κουνουπιά
Στόλος	

Η πλήρωση των εγκατεστημένων δεξαμενών με νερό αναλήφθηκε από τα Πυροσβεστικά Κλιμάκια Λεωνιδίου και Άστρους σε συνεργασία με τις υδροφόρες των Δήμων Νότιας και Βόρειας Κυνουρίας.

Ανάδοχος της προμήθειας και εγκατάστασης των δεξαμενών πυρόσβεσης ανακηρύχτηκε η εταιρεία «AQUASTAR ABEE» στο πλαίσιο της υπ' αριθμ. 1166/18-10-2019 διακήρυξης συνοπτικού διαγωνισμού (ΑΔΑΜ: 19PROC005725070). Η υπογραφή της σύμβασης προμήθειας πραγματοποιήθηκε την 7η Ιανουαρίου 2020, ενώ οι απαιτούμενες εργασίες ολοκληρώθηκαν εντός του Μαΐου.

Ευχαριστούμε θερμά, τον Διοικητή του Πυροσβεστικού Κλιμακίου Λεωνιδίου κ. Χείλαρη Ιωάννη, τον Δήμαρχο Νότιας Κυνουρίας κ. Χαράλαμπο Λυσίκατο και την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Νότιας Κυνουρίας, οι οποίοι συντόνισαν και συνέβαλαν ώστε να υλοποιηθούν τα απαραίτητα έργα υποδομής (επιπεδοποίηση και οριζοντιοποίηση του εδάφους) των δεξαμενών πυρόσβεσης Νότιας Κυνουρίας.

Προμήθεια και εγκατάσταση πυροσβεστικών βυτιών

Για τη υλοποίηση του προγράμματος εφόπτευσης/φύλαξης της προστατευόμενης περιοχής τοποθετήθηκαν **νέα και σύγχρονα**

πυροσβεστικά βυτία χωρητικότητας 500 λίτρων νερού με μάνικες πυρόσβεσης στα τρία οχήματα αγροτικού τύπου που διαθέτει ο Φορέας Διαχείρισης. Σε πολλές περιπτώσεις η ευελιξία των εν λόγω οχημάτων, σε σύγκριση με τα πυροσβεστικά οχήματα της πυροσβεστικής υπηρεσίας, τα καθιστά ως τα πλέον κατάλληλα για την κατάσβεση μικρών εστιών σε δυσπρόσιτα σημεία, αλλά και για την κατάσβεση πυρκαγιών που μόλις έχουν εκδηλωθεί. Αξίζει να σημειωθεί ότι όλα τα στελέχη φύλαξης του Φορέα Διαχείρισης έχουν λάβει σχετική εκπαίδευση ως εθελοντές δασοπυρόσβεσης.

Ανάδοχος της προμήθειας και εγκατάστασης των βυτιών πυρόσβεσης στα οχήματα του Φορέα ανακηρύχτηκε η εταιρεία «ΜΗΛΙΤΣΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ ΠΟΛΥΕΣΤΕΡΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ-ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ» στο πλαίσιο της υπ' αριθμ. 88/03-02-2020 πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (ΑΔΑ: ΩΧΔΘ46Μ9Θ5-ΓΞΖ). Η υπογραφή της σύμβασης προμήθειας πραγματοποιήθηκε στις 24^η Φεβρουαρίου 2020, ενώ οι απαιτούμενες εργασίες ολοκληρώθηκαν εντός του Μαΐου.

Σύγχρονα πυροσβεστικά βυτία χωρητικότητας 500 λίτρων νερού με μάνικες πυρόσβεσης όπως εγκαταστάθηκαν τον Μάιο του 2020 στα οχήματα αγροτικού τύπου που διαθέτει ο Φορέας Διαχείρισης

Οι προμήθειες υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 4.2. «Μείωση κινδύνου πυρκαγιών» του Υποέργου (1) «Διαχειριστικές Δράσεις για την Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας» της πράξης «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστό, Μαινάλου και Μονεμβασίας για Δράσεις Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Ειδών και Οικοτόπων».

Συγχρηματοδοτήθηκαν από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ) στο πλαίσιο του Ε.Π. «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» 2014-2020 από τις πιστώσεις του ΠΔΕ της ΣΑΕ: 2019ΣΕ27510010.

Συναντήσεις εργασίας

Ενόψει της αντιπυρικής περιόδου 2020 για την οργάνωση της Πολιτικής Προστασίας πραγματοποιήθηκε στις 14.05.2020 συνάντηση εργασίας στην έδρα του Φορέα Διαχείρισης στο Άστρος, με τον Πύραρχο - Διοικητή Πυροσβεστικών Υπηρεσιών νομού Αρκαδίας κ. Κωνσταντίνο Αλέμη, τον Αντιπύραρχο - Διοικητή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Τρίπολης, κ. Κωνσταντίνο Γόντικα και τον Διοικητή του Πυροσβεστικού Κλιμακίου Άστρους κ. Βασίλειο Μαρκόπουλο.

Στην συνάντηση συμμετείχαν ο αν. Διευθυντής του Φορέα Διαχείρισης, κ. Αργύριος Μπόγλης και ο αν. Προϊστάμενος Τμήματος Επόπτευσης/Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης, κ. Δήμος Αναστόπουλος. Αντικείμενο της συνάντησης ήταν η ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την ανάληψη πρωτοβουλιών από τους φύλακες/επόπτες του Φορέα Διαχείρισης που περιπολούν στο δασικό σύμπλεγμα του Πάρνωνα, με στόχο την πρόληψη εκδήλωσης πυρκαγιών.

Στο πλαίσιο της συνάντησης έγινε αναφορά στα μέσα που διαθέτει ο Φορέας για την αντιπυρική περίοδο (τρία οχήματα που φέρουν σύγχρονο βυτίο πυρόσβεσης με στελέχωση από πέντε φύλακες/επόπτες), καθώς και στην υλοποίηση δράσεων πυροπροστασίας που ανέλαβε ο Φορέας Διαχείρισης στο πλαίσιο υλοποίησης του Υποέργου 1 «Διαχειριστικές Δράσεις για την Προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας» της Πράξης «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας για δράσεις διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων» με κωδικό ΟΠΣ 5033190, και συγκεκριμένα στην προμήθεια και εγκατάσταση εννέα μεταλλικών δεξαμενών πυρόσβεσης στο όρος Πάρνωνα (βλ. αναλυτικά σελ. 2).

Επίσης, έγινε αναφορά στις αλλαγές που επιφέρει ο νέος Νόμος 4685/2020 στη λειτουργία του Φορέα Διαχείρισης, σχετικά με το νέο καθεστώς διαχείρισης και την επικείμενη ίδρυση των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών. Η συζήτηση επικεντρώθηκε στις διατάξεις που αφορούν στην εφαρμογή Σχεδίων Φύλαξης μέσω των

Μνημονίων Συνεργασίας που προβλέπονται από τον νέο Νόμο.

Ρύπανση ποταμού Ευρώτα

Με αφορμή έγγραφες καταγγελίες αναφορικά με τη ρύπανση του ποταμού Ευρώτα από απορρίμματα οικιστικής χρήσης και λύματα βιομηχανικών μονάδων, ο Φορέας Διαχείρισης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, προέβη σε αυτοψία στη περιοχή του ποταμού Ευρώτα, όπου διαπιστώθηκαν εργασίες απομάκρυνσης σωρών σκουπιδιών από ειδικό όχημα του Δήμου Ευρώτα, ως αρμόδια υπηρεσία καθαρισμού της περιοχής.

Η περιοχή του ποταμού Ευρώτα βρίσκεται εντός της Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (ΕΖΔ) «Εκβολές Ευρώτα - GR 2540003, περιοχή Βρονταμά και θαλάσσια περιοχή Λακωνικού κόλπου» και της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Υγροβιότοποι Εκβολών Ευρώτα - GR 2540006» του δικτύου Natura 2000.

24.01.2020 Άποψη του ποταμού Ευρώτα από την γέφυρα του Βρονταμά

Αναφορικά με την κατάσταση των υδάτων του Ευρώτα, σε σημεία όπου η ροή ήταν επιφανειακή, αυτά έφεραν καφέ-μαύρη απόχρωση, με εμφανή υπολείμματα υγρών αποβλήτων (ελαιολύματα ή λύματα εσπεριδοειδών). Κατάλοιπα ελαιο-αποβλήτων (κατσίγαρου), παρατηρήθηκαν επίσης σε σημεία που το νερό είχε στερέψει.

24.01.2020 Απορρίμματα στις εκβολές του ποταμού Ευρώτα

Σχετικά με τα λύματα των ελαιοτριβείων, δεν υπήρξε δυνατότητα εντοπισμού των πηγών ρύπανσης, διαπιστώθηκε όμως, ότι το πρόβλημα ξεκινάει πολύ πριν τις εκβολές του Ευρώτα. Υπολείμματα ελαιοτριβείων εντοπίστηκαν τόσο στις εκβολές του ποταμού, όσο και στα βορειότερα όρια της περιοχής ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης (περιοχή Βρονταμά) αλλά και αρκετά χιλιόμετρα από την περιοχή του δικτύου Natura 2000 στην γέφυρα της Τ.Κ. Σκούρας.

24.01.2020 Ενδείξεις λυμάτων στον ποταμό Ευρώτα στην γέφυρα της Τ.Κ. Σκούρας κοντά στην Σπάρτη

Κατόπιν, ο Φορέας Διαχείρισης προέβη σε έγγραφη καταγγελία προς τις αρμόδιες υπηρεσίες (ΥΠΕΝ, Περιφέρεια Πελ/σου, Αστυνομικό Τμήμα, κτλ) με αποτέλεσμα, η Περιφέρεια Πελοποννήσου ως αρμόδια αρχή να πραγματοποιήσει επιτόπιες αυτοψίες στα εν λειτουργία ελαιοτριβεία, αγροτικούς συνεταιρισμούς, πυρηνελαιουργεία και εργοστάσια, ούτως ώστε να ελέγξει τις άδειες λειτουργίας και την τήρηση των Περιβαλλοντικών όρων.

24.01.2020 Ενδείξεις λυμάτων στην περιοχή του ποταμού Ευρώτα

Αποτέλεσμα των αυτοψιών της Περιφέρειας ήταν να διαπιστωθούν αρκετές παραβάσεις και να επιβληθούν διοικητικά πρόστιμα για περιβαλλοντική παράβαση του Ν. 1650/86 σε τουλάχιστον δέκα (10) περιπτώσεις.

Δράσεις Προστασίας & Διαχείρισης

Μεσοχειμωνιάτικες Καταμετρήσεις Υδρόβιων Πουλιών σε συνεργασία με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος διεξήχθησαν από το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης και σε καλές για την εποχή καιρικές συνθήκες, οι Μεσοχειμωνιάτικες Καταμετρήσεις Υδρόβιων Πουλιών (ΜΕΚΥΠ) στον υγρότοπο Μουστού και στην λίμνη Τάκα, στην Αρκαδία. Οι ΜΕΚΥΠ αποτελούν ένα πρόγραμμα της Διεθνούς Οργάνωσης Υγροτόπων (Wetlands International) που υλοποιείται ταυτόχρονα, κάθε έτος, σε πολλές χώρες κατά τον μήνα Ιανουάριο. Σε εθνικό επίπεδο, το πρόγραμμα οργανώνεται από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (ΕΟΕ) και σε αυτό συμμετέχουν φορείς, οργανώσεις και εθελοντές παρατηρητές πουλιών από όλη την Ελλάδα.

17.01.2020 Μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις από τα μέλη του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης στη θέση Χερωνήσι.

Οι καταγραφές πραγματοποιήθηκαν στις 17.01.2020 στο υγροτοπικό σύμπλεγμα του Μουστού (λιμνοθάλασσα του Μουστού, εκβολές του Βρασιάτη, εκβολές του Τάνου, περιοχή Χερωνησίου και έλος Κάτω Βερβένων) και την επομένη στις 18.01.2020 στη λίμνη Τάκα, προκειμένου να καταμετρηθούν τα διαχειμάζοντα αλλά και αρπακτικά πουλιά που σχετίζονται με τους συγκεκριμένους υγροτόπους.

Συνολικά καταγράφηκαν 24 είδη, με την πλειοψηφία τους να ανήκουν στα είδη *Anas penelope* (Σφυριχτάρι), *Anas crecca* (Κιρκίρι), *Fulica atra* (Φαλαρίδα) και στο είδος *Gallinula chloropus* (Νερόκοτα). Παρατηρήθηκε επίσης

19.01.2020 Μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις στην Τάκα

μεγάλος αριθμός από τα είδη ερωδιών *Casmerodius albus* και *Ardea cinerea* (αργυροτσικνιάς, σταχτοτσικνιάς), ενώ ακόμα καταγράφηκαν τα είδη *Phalacrocorax carbo* (κορμοράνος), *Aythya nyroca* (βαλτόπαπια), *Anas clypeata* (χουλιαρόπαπια), *Anas strepera* (καπακλής), *Podiceps cristatus* (σκουφοβοιτηχτάρι), *Alcedo atthis* (αλκυόνα), κ.α.

17.01.2020 Μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις στην εκβολή του χειμάρρου Βρασιάτη (υγροτοπικό σύμπλεγμα Μουστού).

Δεν έλειψαν επίσης από την καταγραφή τα αρπακτικά που σχετίζονται με τους υγροτόπους, όπως ο καλαμόκιρκος (*Circus aeruginosus*), το βραχοκιρκίνεζο (*Falco tinnunculus*) και η γερακίνα (*Buteo buteo*).

Διασώσεις ζώων

Ο Φορέας Διαχείρισης ανταποκρίθηκε στην αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών που αφορούσαν σε τραυματισμένα ή ασθενικά πτηνά. Σε όλα ανεξαιρέτως τα ζώα παρασχέθηκαν οι πρώτες βοήθειες από το προσωπικό του Φορέα και κατόπιν συνεννόησης με το Σύλλογο Προστασίας και Περίθαλψης

Άγριας Ζωής ANIMA μεταφέρθηκαν μέσω του ΚΤΕΛ Αρκαδίας στην Αθήνα για περαιτέρω περίθαλψη. Τα περιστατικά της περιόδου είναι:

26.05.2020 Κουκουβάγια (*Athene noctua*), από την περιοχή Κάτω Κουτρούφων Αρκαδίας,
04.06.2020 Γερακίνα (*Buteo buteo*), από την περιοχή των Κάτω Κουτρούφων Αρκαδίας,

26.05.2020 Η κουκουβάγια (*Athene noctua*) που έφτασε με τον «ταχυδρόμο» στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης του Άστρους.

04.06.2020 Παροχή πρώτων βοηθειών σε νεαρή γερακίνα προτού αποσταλεί στην ANIMA για περίθαλψη

Ευχαριστούμε τους κ.κ. Δημήτρη Μπακάλη και Παναγιώτη Καψάλη (υπάλληλο ΕΛΤΑ Άστρους) που φρόντισαν να επικοινωνήσουν άμεσα με τον Φορέα Διαχείρισης, λειτουργώντας έτσι ως πολύτιμοι κρίκοι στην αλυσίδα διάσωσης των δύο τραυματισμένων πουλιών.

Δράσεις για την βελτίωση του καθεστώτος διατήρησης προστατευόμενων ειδών ιχθυοπανίδας στον ποταμό Ευρώτα

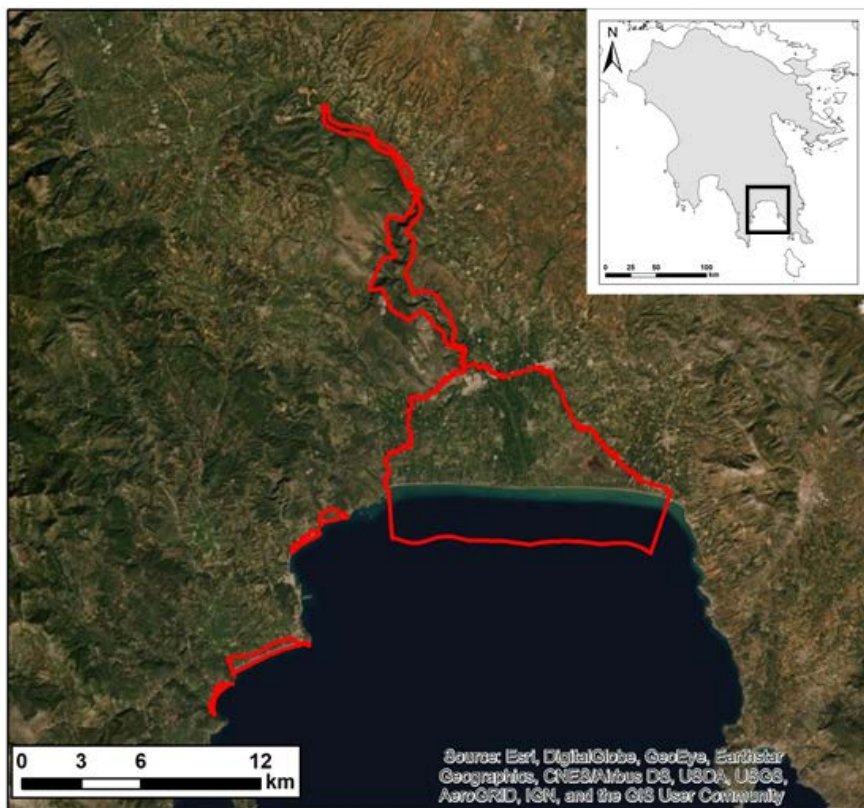
(Πηγή: από κοινό δελτίο ΦΔ ΠΜΜΜ – ΕΛΚΕΘΕ)

Με σκοπό την εφαρμογή δράσεων βελτίωσης του καθεστώτος διατήρησης των προστατευόμενων ειδών ψαριών *Squalius keadicus* (Κινδυνεύον) και *Pelagus laconicus* (Κρισίμως Κινδυνεύον) στην λεκάνη απορροής του ποταμού Ευρώτα στη Λακωνία, ο Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας θα υλοποιήσει σχετικό έργο στο πλαίσιο του Υποέργου (1) «Διαχειριστικές Δράσεις για την Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας» της πράξης «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας για Δράσεις Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Ειδών και Οικοτόπων» του Ε.Π. Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α. 2014-2020. Στα πλαίσια του έργου, θα υλοποιηθούν δράσεις στη λεκάνη του Ευρώτα εντός της περιοχής NATURA 2000, στην Ειδική Ζώνη Διατήρησης-προτεινόμενος Τόπος Κοινοτικής Σημασίας – Εκβολές Ευρώτα, Περιοχή Βρονταμά και θαλάσσια Περιοχή Λακωνικού Κόλπου (κωδικός: GR 2540003).

Ως Ανάδοχος του έργου ανακηρύχθηκε το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων & Εσωτερικών Υδάτων του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ), στο πλαίσιο του υπ. αριθμ. πρωτ. 1401/26-11-2019 συνοπτικού διαγωνισμού. Η έναρξη του έργου, με την υπογραφή της σχετικής σύμβασης παροχής υπηρεσιών, πραγματοποιήθηκε την 31^η Ιανουαρίου 2020 και αναμένεται να ολοκληρωθούν οι απαιτούμενες εργασίες της σύμβασης έως την 31^η Ιανουαρίου 2023. Το ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. είναι κρατικός ερευνητικός οργανισμός που λειτουργεί υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Στις συμβατικές υποχρεώσεις του Αναδόχου και για την επίτευξη του σκοπού του έργου θα διενεργηθούν εργασίες όπως:

Χάρτης με την περιοχή μελέτης του έργου

- **Λεπτομερής υδρολογική και ιχθυολογική προκαταρκτική έρευνα** (βιβλιογραφική έρευνα και έρευνα πεδίου για τη συλλογή υδρολογικών και ιχθυολογικών δεδομένων και εγκατάσταση ενός δικτύου συμβατικών σταθμών παρακολούθησης ροής και παραμέτρων ποιότητας νερού).
- **Δράσεις προστασίας και βελτίωσης του υδρολογικού καθεστώτος** των θερινών καταφυγίων ψαριών στη λεκάνη του Ευρώτα.
- **Βελτίωση της ετερογένειας των ενδιαιτημάτων** όπου θα πραγματοποιηθούν εμπλουτισμοί-πληθυσμιακή μείωση του εισβολικού κουνουπόψαρου *Gambusia holbrooki*.
- **Εμπλουτισμός κατάλληλων ενδιαιτημάτων** (π.χ. σημεία όπου έχουν εξαλειφθεί τα ενδημικά είδη) με τα είδη *S. keadicus* και *P. laconicus* σύμφωνα με τις σχετικές διεθνείς προδιαγραφές.
- **Δημιουργία αποθέματος ex-situ** των απειλούμενων ειδών *S. keadicus* και *P. laconicus*, σε ειδική εγκατάσταση ενυδρείων γλυκού νερού.
- **Παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων** προστασίας και διατήρησης των

απειλούμενων ειδών-στόχων που αφορούν σε υδρολογικές και ιχθυολογικές εργασίες πεδίου στα επιλεγμένα θερινά καταφύγια ψαριών και στις θέσεις εμπλουτισμού.

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ) στο πλαίσιο του Ε.Π. «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» 2014-2020 από τις πιστώσεις του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων της ΣΑΕ: 2019ΣΕ27510010.

Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας
Πληροφορίες: Μπόγλης Αργύριος
Άστρος Αρκαδίας, 22001
Τηλ: 27550 22021, Fax: 27550 22806
Email: info@fdparnonas.gr
Web: www.fdpardonas.gr

Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων & Εσωτερικών Υδάτων Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών
Πληροφορίες: Καλογιάννη Ελένη
46,7 χλμ. Λεωφόρος Αθηνών-Σουνίου, 190 13, Ανάβυσσος
Τηλ: 2291076390, Fax: 2291076419
Email: ekalog@hcmr.gr
Web: <https://imbrw.hcmr.gr/>

Δράσεις για την εκτίμηση της δομής και της δυναμικής των πληθυσμών δενδρόκεδρου (*Juniperus drupacea*) και της αναπαραγωγικής βιολογίας του είδους

Ο Πάρνωνας, αποτελεί το μοναδικό σημείο φυσικής εξάπλωσης του υποενημικού είδους *Juniperus drupacea* (δρυώδης άκρευθος ή δενδρόκεδρος) τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη, όπου σχηματίζει δάση αμιγή ή σε μίξη με μαύρη πεύκη (*Pinus nigra*) και κεφαλληνιακή ελάτη (*Abies cephalonica*). Πρόκειται για σπάνιο είδος κωνοφόρου με διακεκομμένη εξάπλωση μεταξύ Ασίας και Ευρώπης το οποίο στην Ασία εμφανίζεται σε ορεινές κυρίως περιοχές της Τουρκίας, της Συρίας, του Λιβάνου και του Ισραήλ, ενώ στην Ευρώπη φύεται αποκλειστικά στο νότιο τμήμα της Πελοποννήσου, με τον Πάρωνα να φιλοξενεί τον σημαντικότερο πληθυσμό.

Δεδομένης της υψηλής οικολογικής αξίας του και λαμβάνοντας υπόψη την περιορισμένη γνώση σε θέματα αναπαραγωγικής βιολογίας - οικολογίας του δενδρόκεδρου, ο Φορέας Διαχείρισης θα υλοποιήσει σε πιλοτική κλίμακα την παρακολούθηση των φυσικών οικοσυστημάτων του, με σκοπό την εκτίμηση της φυσικής αναγέννησης, την χαρτογράφηση και τη μελέτη της δομής των πληθυσμών του δενδρόκεδρου στον Πάρωνα, και συγκεκριμένα στις παρακάτω περιοχές του δικτύου Natura 2000:

- Ειδική Ζώνη Διατήρησης – Κορυφές όρους Πάρωνα και περιοχή Μονής Μαλεβής (κωδικός: GR 2520006).
- Ειδική Ζώνη Διατήρησης- πΤΚΣ – Μονή Έλυνας και Χαράδρα Λεωνιδίου. Σπήλαιο Μάνα και Γαλάζια Λίμνη (κωδικός: GR 2520005).

Η υλοποίηση του έργου «Δράσεις για την εκτίμηση της δομής και της δυναμικής των πληθυσμών δενδρόκεδρου (*Juniperus drupacea*) και της αναπαραγωγικής βιολογίας του είδους» αναμένεται να συμβάλει:

- **στη λήψη αποφάσεων** για την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας του δενδρόκεδρου,

Συστάδα δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής: τμήμα της περιοχής μελέτης του έργου.

- **στην απόκτηση ενός τεκμηριωμένου εργαλείου** λήψης διαχειριστικών μέτρων για την προστασία και διατήρηση του δενδρόκεδρου,
- **στην εκτίμηση της φυσικής αναγέννησης** σε συστάδες δενδρόκεδρου,
- **στη χαρτογραφική αποτύπωση** εξάπλωσης και μελέτη της δομής των πληθυσμών δενδρόκεδρου.

Ανάδοχος του έργου ανακηρύχτηκε η εταιρεία ΟΙΚΟΜ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΠΕ (ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ) στο πλαίσιο της υπ' αριθμ. 1155/01-11-2019 διακήρυξης συνοπτικού διαγωνισμού (ΑΔΑΜ: 19PROC005786640). Η υπογραφή της σύμβασης παροχής υπηρεσιών πραγματοποιήθηκε στις 23.12.2019 ενώ οι απαιτούμενες εργασίες αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί έως τον Δεκέμβριο του 2022. Για την επίτευξη του σκοπού του έργου θα διενεργηθούν εργασίες όπως:

- βιβλιογραφική έρευνα σχετικά με τη βιολογία και την οικολογία του δενδρόκεδρου.
- χαρτογράφηση των πληθυσμών δενδρόκεδρου στο όρος Πάρωνα (γεωχωρικά δεδομένα εξάπλωσης του είδους).
- εκτίμηση της δομής και της δυναμικής των πληθυσμών δενδρόκεδρου με

ανάλυση των δεδομένων εργασιών πεδίου και διατύπωση συμπερασμάτων για τη δομή και τη δυναμική των συστάδων δενδρόκεδρου.

- μελέτη της αναπαραγωγικής βιολογίας του δενδρόκεδρου, η οποία περιλαμβάνει εργασίες πεδίου, πειραματικές δοκιμές στο εργαστήριο και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν.

Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Υποέργου (1) της πράξης «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Πάρωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας για Δράσεις Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Ειδών και Οικοτόπων». Συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ) στο πλαίσιο του Ε.Π. «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» 2014-2020 από τις πιστώσεις του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων της ΣΑΕ: 2019ΣΕ27510010.

Το έργο αναμένεται να συμβάλει στη διαχείριση και άλλων οικοσυστημάτων δενδρόκεδρου σε περιοχές εντός (π.χ. Ταΰγετος) και εκτός Ευρώπης (Ν. Ανατολία, Δ. Συρία και Λίβανος) και λοιπών ειδών του γένους *Juniperus*, τα οποία είναι ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και ευαίσθητα σε ενδεχόμενο πυρκαγιάς, αφού στερούνται μηχανισμών μεταπυρικής αναγέννησης.

Ανάθεση παροχής υπηρεσιών συμβουλών για περιβαλλοντικά ζητήματα από τον Φορέα Διαχείρισης

Περισσότερες πληροφορίες στο δελτίο τύπου του
ΦΔ ΠΜΜΜ [εδώ](#).

Με σκοπό την προκαταρκτική εκτίμηση περιβαλλοντικών συνθηκών για την υποστήριξη διαχειριστικών δράσεων ώστε να διατηρηθεί - εξασφαλιστεί ο ικανοποιητικός βαθμός διατήρησης ευαίσθητων τύπων οικοτόπων και οικοσυστημάτων των προστατευόμενων περιοχών, ο Φορέας Διαχείρισης προέβη σε ανάθεση σχετικών έργων στο πλαίσιο του Υποέργου (1) «Διαχειριστικές Δράσεις για την Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας» της πράξης «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας για Δράσεις Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Ειδών και Οικοτόπων» του Ε.Π. Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α. 2014-2020. Πιο συγκεκριμένα τα δύο έργα αφορούν:

1. Προκαταρκτική εκτίμηση για επεμβάσεις βελτίωσης της κατάστασης διατήρησης του Τύπου Οικοτόπου 92Αο και εξάπλωσης εμφάνισης του.

Ο Τύπος Οικοτόπου 92Αο «Δάση - Στοιές με *Salix alba* και *Populus alba*», θεωρείται τύπος παραποτάμιου δάσους, αποτελούμενου από δασική – φυσική βλάστηση που η παρουσία της εξαρτάται άμεσα ή έμμεσα από την επίδραση του νερού.

Τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας της εκτεταμένης ανθρωπογενούς επίδρασης στα παρόχθια δάση, η κατάσταση διατήρησης του τύπου οικοτόπου σε εθνικό επίπεδο αξιολογήθηκε ως «Μέτρια – Ανεπαρκής» (U1). Ειδικότερα στις περιοχές αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης ο βαθμός διατήρησης αξιολογείται από «Υποβαθμισμένος» (C) έως «Καλός» (B).

Σκοπός του έργου είναι η επικαιροποίηση της εκτίμησης του βαθμού διατήρησης του Τύπου Οικοτόπου 92Αο στις προστατευόμενες περιοχές του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου «Natura 2000», ούτως ώστε να ληφθούν αποφάσεις για την υλοποίηση μελλοντικών διαχειριστικών

Θαλασσόκεδρα (*Juniperus oxycedrus sub macrocarpa*) και κρίνος της θάλασσας (*Pancratium maritimum*) στην περιοχή μελέτης των ανατιθέμενων υπηρεσιών – Ελαφόνησος

δράσεων-επεμβάσεων με σκοπό τη βελτίωση του βαθμού διατήρησής του και την αποκατάσταση του οικοτόπου.

Ως ανάδοχος του έργου ανακηρύχθηκε ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός Δήμητρα (ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ) στο πλαίσιο του υπ' αριθμ. 1161/17.10.2019 συνοπτικού διαγωνισμού. Η έναρξη του έργου, με την υπογραφή της σχετικής σύμβασης παροχής υπηρεσιών, πραγματοποιήθηκε στις 15.01.2020 και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως στις 14.01.2021.

17.06.2020 Ποταμός Ευρώτας

2. Προκαταρκτική εκτίμηση της περιοχής για επεμβάσεις διαχείρισης αμμοθινικών οικοσυστημάτων.

Οι παράκτιες αμμοθίνες είναι λόφοι από άμμο, η οποία κατά κύριο λόγο μεταφέρεται από τη θάλασσα στην ακτή με τη δράση του ανέμου και των κυμάτων. Θυμίζουν σχηματισμούς που συναντώνται σε ερημικά περιβάλλοντα.

Σκοπός της ανατιθέμενης υπηρεσίας είναι η προκαταρκτική εκτίμηση της παρούσας κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτόπων αμμοθινικών οικοσυστημάτων και του βαθμού απόκλισής τους από την επιθυμητή, στις προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου «Natura 2000» και για τα σημεία όπου εντοπίζονται στην περιοχή χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης, ώστε να ληφθούν αποφάσεις για την μελλοντική υλοποίηση διαχειριστικών δράσεων-επεμβάσεων για τη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης και αποκατάστασής τους.

Ως ανάδοχος του έργου ανακηρύχθηκε η εταιρεία ΟΙΚΟΜ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΠΕ (ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ) στο πλαίσιο του υπ' αριθμ. 362/10.04.2020 συνοπτικού διαγωνισμού. Η έναρξη του έργου, με την υπογραφή της σχετικής σύμβασης παροχής υπηρεσιών, πραγματοποιήθηκε στις 12.06.2020 και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε δύο φάσεις συνολικής διάρκειας 18 μηνών.

Τα έργα συγχρηματοδοτούνται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ) στο πλαίσιο του Ε.Π. «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» 2014-2020 από τις πιστώσεις του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων της ΣΑΕ: 2019ΣΕ27510010.

Δράσεις Πληροφόρησης Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας

Επισκέψεις και ξεναγήσεις

25.01.2020 Με την ομάδα Terra Treck από το Παλαιό Φάληρο στον Μουστό

04.02.2020 Αναμνηστική φωτογραφία μετά την ξενάγηση της ομάδας του Γυμνασίου Τυρού στο Κέντρο Πληροφόρησης για τη χλωρίδα του Πάρνωνα στο Λεωνίδιο

04.02.2020 Ενημέρωση μαθητών Γυμνασίου Τυρού για το πρόγραμμα "Man And the Biosphere – MAB UNESCO" στο πλαίσιο της κοινής προσπάθειας που καταβάλλουν τοπικοί φορείς όπως η Αναπτυξιακή Πάρνωνα Α.Ε. και ο Φορέας Διαχείρισης για την αναγνώριση του "Αποθέματος Βιόσφαιρας Πάρνωνα-Μαλέα" και την υποψηφιότητα ένταξης της περιοχής στο Παγκόσμιο Δίκτυο Αποθεμάτων Βιόσφαιρας της UNESCO.

Επισκέψεις στα σχολεία

05.02.2020 Από την επίσκεψη περιβαλλοντικής ενημέρωσης στο Δημοτικό Σχολείο Πελετών Αρκαδίας με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Υγροτόπων 2020.

Σε συνέχεια των προληπτικών ενεργειών του Φορέα Διαχείρισης για τον περιορισμό διάδοσης του Κορωνοϊού COVID-19 πραγματοποιήθηκαν μόνο ορισμένες επισκέψεις στις σχολικές αίθουσες κατά την περίοδο του Α' εξημήνου του έτους.

Οι επισκέψεις υλοποιήθηκαν κατόπιν έγκρισης του Προγράμματος από το

Υπουργείο Παιδείας Θρησκευμάτων και Έρευνας (σύμφωνα με το υπ' αρ. Φ1/ΜΚ/152805/Δ7/ 10.10.2019 έγγραφο του ΥΠΑΙΘ για τη σχολική περίοδο 2019-2020).

Περιβαλλοντικές δράσεις και εκδηλώσεις

Χελιδονίσματα: ένα καλωσόρισμα στην Άνοιξη και τα χελιδόνια!

Ο προγραμματισμός του Φορέα Διαχείρισης για την πρώτη γιορτή της Άνοιξης, τα χελιδονίσματα, ξεκίνησε φέτος από το Δημοτικό Αγίου Ανδρέα-Πραστού στην Αρκαδία με τη συμμετοχή όλων των μαθητών του Σχολείου (69 μαθητές).

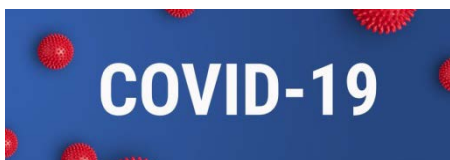
05.03.2020 Χαρτοκατασκευή χελιδονιού (πάνω) και κατασκευή χελιδονοφωλιών από πηλό με τη συμμετοχή των μαθητών στο προαύλιο του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Ανδρέα-Πραστού (κάτω) στην Αρκαδία

Η περιβαλλοντική εκδήλωση διοργανώθηκε για 7^η χρονιά από τον Φορέα Διαχείρισης σε συνεργασία με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία για παιδιά σχολικής και προσχολικής ηλικίας, εκπαιδευτικούς, γονείς & κηδεμόνες.

Το πολυήμερο πρόγραμμα της εκδήλωσης που ακολουθούσε της επίσκεψης περιβαλλοντικής ενημέρωσης στο Δημοτικό Σχολείο Αγ. Ανδρέα – Πραστού δεν πραγματοποιήθηκε για προληπτικούς λόγους, σε συνέχεια των μέτρων που έλαβε ο Φορέας Διαχείρισης για τον περιορισμό διάδοσης του Κορωνοϊού **COVID-19**.

Πιο συγκεκριμένα, ο Φορέας προέβη σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τον περιορισμό διάδοσης του Κορωνοϊού όπως αυτές ανακοινώθηκαν στις **10/3**. Συγκεκριμένα:

- Ακυρώθηκαν όλες οι ξεναγήσεις στα Κέντρα Ενημέρωσης.
- Αναβλήθηκαν οι προγραμματισμένες επισκέψεις σε δημοτικά σχολεία της περιοχής, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.
- Το προσωπικό του ΦΔ έλαβε τις απαραίτητες οδηγίες για την προσωπική υγιεινή και τους τρόπους μετάδοσης του ιού.
- Κανένα στέλεχος από το προσωπικό του ΦΔ δεν ταξίδεψε εκείνο το διάστημα στο εξωτερικό ή σε περιοχές που είχαν επιβεβαιωθεί κρούσματα.
- Οι συναντήσεις με τους πολίτες που επισκέπτονται τα γραφεία του ΦΔ κατά τις εργάσιμες ώρες, πραγματοποιήθηκαν στην αίθουσα συνεδριάσεων.
- Ορίστηκε ο κ. Αργύριος Μπόγλης, αν. Διευθυντής του ΦΔ, ως εκπρόσωπος του ΦΔ με αποκλειστική ευθύνη την επικοινωνία και συνεργασία με τον Κεντρικό Συντονιστή ΥΠΕΝ για ενέργειες επί του θέματος.

Συνεντεύξεις

Νόμος 4685/2020 και αλλαγές που επιφέρει στη λειτουργία του Φορέα Διαχείρισης

Ο Αναπλ. Διευθυντής-
Συντονιστής Δράσεων του Φορέα
Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού,

Μαινάλου και Μονεμβασίας, κ. Αργύριος Μπόγλης, παραχώρησε συνέντευξη στη δημοσιογράφο της ιστοσελίδας Arcadia Portal κα Έφη Καστραντά, σχετικά με τον νέο περιβαλλοντικό νόμο (Ν. 4685/2020) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις». Οι ερωτήσεις αφορούσαν κυρίως στις αλλαγές που επιφέρει ο νέος νόμος ως προς τη λειτουργία του Φορέα Διαχείρισης, στις περιοχές αρμοδιότητάς του αλλά και στην ίδρυση του ΟΦΥΠΕΚΑ (Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής) υπό τον οποίο θα υπαχθούν οι 24 Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών - ΜΔΠΠ, ως καθολικοί διάδοχοι των ΦΔΠΠ.

Ο συντονιστής αναφέρθηκε επίσης στο δίκτυο Natura 2000 και επισήμανε ότι το βασικό επιστημονικό εργαλείο για τις περιοχές που εντάσσονται στο δίκτυο είναι η ΕΠΜ, το βασικό διαχειριστικό εργαλείο είναι το σχέδιο διαχείρισης, και το βασικό κανονιστικό εργαλείο είναι το ΠΔ αντίστοιχα για την κάθε περιοχή.

Ολόκληρη η συνέντευξη είναι διαθέσιμη στον παρακάτω σύνδεσμο:

<https://www.arcadiaportal.gr/news/neos-perivallontikos-nomos-pos-epireazetai-o-fd-parnona-moustoy-kai-mainaloy>

Λοιπές Δράσεις

Συνέδρια

(06/03/2020) Χαιρετισμός Προέδρου Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης στο Επιστημονικό – Εκπαιδευτικό Συνέδριο «Βιοποικιλότητα, Κλιματική Αλλαγή & Επιπτώσεις της σε Νησιωτικά Οικοσυστήματα»

Χαιρετισμό κατά την έναρξη του Συνεδρίου με θέμα «Βιοποικιλότητα, Κλιματική Αλλαγή & Επιπτώσεις της σε Νησιωτικά Οικοσυστήματα», απηύθυνε ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης, κ. Δημήτριος Μήλιος.

06.03.2020 Χαιρετισμός κατά την έναρξη του Συνεδρίου από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης, κ. Δημήτριο Μήλιο.

Το Επιστημονικό – Εκπαιδευτικό Συνέδριο διοργανώθηκε στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο στην Κέρκυρα, 06-08/03/2020, από τον Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Καλαμά – Αχέροντα – Κέρκυρας, με την υποστήριξη της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, του Ιονίου Πανεπιστημίου, του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, των Δήμων: Β.Μ.Ν. Κέρκυρας – της Περιφερειακής Διεύθυνσης Α/θμιας-Β/θμιας Εκπαίδευσης Ιονίων Νήσων – της Περιφερειακής Διεύθυνσης Α/θμιας-Β/θμιας Εκπαίδευσης Ηπείρου – της Περιφερειακής Διεύθυνσης Α/θμιας-Β/θμιας Εκπαίδευσης Δ. Μακεδονίας και του Κ.Π.Ε Κέρκυρας.

Μέσα στους στόχους του συνεδρίου ήταν η ανάδειξη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο περιβάλλον και την βιοποικιλότητα, οι οποίες επηρεάζουν κοινωνικές,

επαγγελματικές και οικονομικές πτυχές της ζωής μας. Κατ' επέκταση, αποσκοπούσε να συμβάλει στη δημιουργία ομαλών και εποικοδομητικών σχέσεων στις παραπάνω πτυχές, με απώτερο στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και διατήρησης της βιοποικιλότητας.

Συναντήσεις εργασίας

05.03.2020 Ενημερωτική συνάντηση στο πλαίσιο υποβολής του φακέλου υποψηφιότητας του Αποθέματος Βιόσφαιρας Πάρνωνα-Μαλέα στο πρόγραμμα MAB-UNESCO Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους φιλοξένησε στις 05/03 ενημερωτική συνάντηση για το πρόγραμμα "Man And the Biosphere – MAB" στο πλαίσιο της κοινής προσπάθειας που καταβάλλουν τοπικοί φορείς όπως, η Πάρνωνας Α.Ε. Αναπτυξιακή Πελοποννήσου και ο Φορέας Διαχείρισης για την αναγνώριση του "Αποθέματος Βιόσφαιρας Πάρνωνα-Μαλέα" και την υποψηφιότητα ένταξης της περιοχής Πάρνωνα-Μαλέα στο Παγκόσμιο Δίκτυο Αποθεμάτων Βιόσφαιρας της UNESCO.

Στην συνάντηση, μετά από πρόσκληση της Αναπτυξιακής Πάρνωνας, παραβρέθηκαν

εκπρόσωποι των Ο.Τ.Α. που περιλαμβάνονται στις περιοχές του προτεινόμενου Αποθέματος Βιόσφαιρας (Δήμοι, Βόρειας Κυνουρίας, Νότιας Κυνουρίας, Ευρώτα, Σπάρτης, Μονεμβασίας και Ελαφονήσου) καθώς επίσης και στελέχη της ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ εταιρείας που έχει αναλάβει τη συμβουλευτική υποστήριξη του όλου εγχειρήματος και βρίσκεται στην διαδικασία σύνταξης του φακέλου υποψηφιότητας για το πρόγραμμα "Man And the Biosphere – MAB".

Κοινή τοποθέτηση όλων των εκπροσώπων ήταν ότι το Αποθέμα Βιόσφαιρας Πάρνωνα-Μαλέα αποτελεί ένα ενδιαφέρον και ιδιαίτερος σημαντικό ζήτημα, δεδομένου ότι πρόκειται για μια διεθνή αναγνώριση (UNESCO Brand Name) της περιοχής της νοτιοανατολικής Πελοποννήσου και μια επένδυση για το μέλλον, όχι μόνο για την φύση αλλά και για τον πολιτισμό, την εκπαίδευση και εν γένει την παραγωγή (πρωτογενής και δευτερογενής τομέας).

Τα κρίσιμα θέματα που θα πρέπει να αποσαφηνιστούν άμεσα κατά το ερχόμενο διάστημα ήταν κατά κοινή ομολογία,

- τα **ακριβή όρια** του προτεινόμενου Αποθέματος Βιόσφαιρας και το σχήμα διοίκησης, και
- η **ουσιαστική συμμετοχή – δέσμευση** των τοπικών φορέων τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα

στην σχεδίαση και εφαρμογή των στόχων του Αποθέματος Βιόσφαιρας.

Στο επόμενο βήμα θα συζητηθεί το θέμα στα Δημοτικά Συμβούλια των Ο.Τ.Α. που περιλαμβάνονται στις περιοχές του προτεινόμενου Αποθέματος Βιόσφαιρας Πάρνωνα – Μαλέα.

05.03.2020 Από την συνάντηση στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους, με θέμα την υποβολή φακέλου υποψηφιότητας του Αποθέματος Βιόσφαιρας Πάρνωνα-Μαλέα στο πρόγραμμα MAB-UNESCO.

29.05.2020 Συνάντηση του Φορέα Διαχείρισης με εκπροσώπους του Συλλόγου Αρκάδων Ορειβατών Οικολόγων (ΣΑΟΟ)

Μετά από επικοινωνία με τον Πρόεδρο του Συλλόγου Αρκάδων Ορειβατών Οικολόγων (ΣΑΟΟ), πραγματοποιήθηκε συνάντηση του Αναπληρωτή Διευθυντή/ Συντονιστή Δράσεων του Φορέα Διαχείρισης κ. Αργύρη Μπόγλη με δύο εκπροσώπους του Συλλόγου στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής | Συντονιστής Δράσεων του ΦΔ παρουσίασε στον Πρόεδρο κ. Αθανάσιο Μπουζέτο και στον Γραμματέα, κ. Δημήτριο Καραμήτσο, θέματα που αφορούν στον πρόσφατο νόμο 4685/2020 αλλά και στον νόμο 4519/2018 σε ότι σχετίζεται με τη λειτουργία και το πεδίο αρμοδιοτήτων του Φορέα Διαχείρισης. Εκτός από το πρόσφατο νομοσχέδιο για τους ΦΔ ΠΠ στη συζήτηση αναφέρθηκαν για την περιοχή του Πάρνωνα, το μονοπάτι Parnon trail και τα υπό εκπόνηση, Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) και ΣΔ για

τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

19.06.2020 Διαβούλευση κατόπιν πρόσκλησης από τον οργανισμό Vamvakou Revival

Ο Φορέας Διαχείρισης συμμετείχε σε ενημερωτική παρουσίαση/ διαβούλευση του έργου που υλοποιεί το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ) στο πλαίσιο του προγράμματος Αναβίωσης της Βαμβακούς για τη διαμόρφωση μιας χωρικής/ αναπτυξιακής στρατηγικής και την πολεοδομική/ χωρική υποστήριξη του προγράμματος. Η εν λόγω πρωτοβουλία υλοποιείται από τον οργανισμό Vamvakou Revival με την ηθική και οικονομική υποστήριξη του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ).

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο χωριό Βαμβακού Λακωνίας, στις 19/6 και αφορούσε σε γενική παρουσίαση του εγχειρήματος της Αναβίωσης του χωριού από τον εκπρόσωπο του οργανισμού Vamvakou Revival, κ. Ανάργυρο Βερδήλο και παρουσίαση του έργου από την ομάδα του Σπουδαστηρίου Πολεοδομικών Ερευνών του ΕΜΠ για τη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών ούτως ώστε να μπορέσει κάποιος να ζήσει εκεί σε μόνιμη βάση. Ακολούθησαν, η διατύπωση και καταγραφή απόψεων για την Αναβίωση της Βαμβακούς, καθώς και διαλογική συζήτηση με κάθε ομάδα ενδιαφερομένων, σύμφωνα με το διάγραμμα της γενικής στρατηγικής του έργου σε πενταετή χρονικό ορίζοντα, με σκοπό την αξιολόγηση των εναλλακτικών σεναρίων που έχουν αποτυπωθεί για χωρικές και αναπτυξιακές παρεμβάσεις και προτάσεις.

Στο πλαίσιο της συνάντησης ο Αναπληρωτής Διευθυντής | Συντονιστής Δράσεων του Φορέα Διαχείρισης ΠΜΜΜ κ. Αργύριος Μπόγλης, παρουσίασε στους συμμετέχοντες τις δράσεις

Πιλοτική εφαρμογή καινοτόμου Συστήματος Ερμηνείας Περιβάλλοντος (ΒΟΙΚΟΜ) στο Λεωνίδιο Αρκαδίας με τη χρήση ψηφιακής τεχνολογίας

Ο Φορέας Διαχείρισης σε συνεργασία με την εταιρεία ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ, λαμβάνοντας υπόψη την ολοένα και αυξανόμενη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες και την ανάγκη εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων συστημάτων ερμηνείας περιβάλλοντος, ξεκίνησαν μια νέα συνεργασία για την υλοποίηση προγράμματος περιβαλλοντικής ενημέρωσης επισκεπτών, μέσω της χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας. Το έργο αφορά στην εφαρμογή συστήματος ερμηνείας περιβάλλοντος με την ονομασία ΒΟΙΚΟΜ. Πρόκειται για ένα καινοτόμο τεχνολογικά μέσο ερμηνείας των περιβαλλοντικών, πολιτισμικών και γεωγραφικών χαρακτηριστικών της περιοχής Νότιας Κυνουρίας.

Σε διάφορα σημεία ενδιαφέροντος του Λεωνιδίου έχουν τοποθετηθεί ασύρματοι πομποί Bluetooth (beacons) όπου ο επισκέπτης κατά την περιήγησή του στον οικισμό, μέσω του κινητού του τηλεφώνου και εφόσον έχει εγκαταστήσει την εφαρμογή (application), λαμβάνει ψηφιακά πληροφορίες για τις περιοχές από τις οποίες διέρχεται αλλά και για τα στοιχεία που πρόκειται να συναντήσει. Ο τρόπος λειτουργίας του ψηφιακού Συστήματος Ερμηνείας στηρίζεται στην αμοιβαία αλληλεπίδραση του επισκέπτη/χρήστη «έξυπνης» φορητής συσκευής (smart phone) και της αυτόματης «επί τόπου» ψηφιακής πληροφορίας που παρέχεται μέσω εφαρμογής στο κινητό του, για μία σειρά σημείων ενδιαφέροντος μιας περιοχής. Ο επισκέπτης έχοντας στη διάθεσή του την εφαρμογή και ευρισκόμενος εντός των ορίων της περιοχής εφαρμογής του Συστήματος Ερμηνείας, μπορεί να ακολουθήσει την προγραμματισμένη του πορεία έχοντας στην διάθεσή του ένα ακόμα μέσο ενημέρωσης για τις περιοχές που πρόκειται να επισκεφθεί και τα στοιχεία που πρόκειται να

Επαυξημένο Σύστημα Ερμηνείας Augmented Interpretation Route

Το ψηφιακό Σύστημα Ερμηνείας Περιβάλλοντος εγκαταστάθηκε και εφαρμόζεται πιλοτικά στο Λεωνίδιο Αρκαδίας στη Νότια Κυνουρία.

συναντήσει, λαμβάνοντας ειδοποίηση στο κινητό του μόλις πλησιάσει τον εγκατεστημένο πομπό. Δεν απαιτείται πρόσβαση στο διαδίκτυο και η εκπομπή του σήματος είναι πολύ χαμηλής ενέργειας.

Στόχος αυτή της σύγχρονης και καινοτόμου μεθόδου ερμηνείας περιβάλλοντος είναι ο εκσυγχρονισμός και η επέκταση του υπάρχοντος συστήματος περιβαλλοντικής ενημέρωσης που ήδη διαθέτει ο ΦΔ ΠΜΜΜ και εκτός των Κέντρων Ενημέρωσης, στο Άστρος, στην Καστάνιτσα, στον Άγιο Πέτρο και στο Λεωνίδιο Αρκαδίας (όπου οργανωμένοι σε ομάδες ή μεμονωμένοι οι επισκέπτες λαμβάνουν πληροφορίες από την εγκατεστημένη Έκθεση Ερμηνείας Περιβάλλοντος του κάθε Κέντρου αντίστοιχα), σε σημεία όπου οι επισκέπτες θα έχουν άμεση επαφή με το θέμα/αντικείμενο ενδιαφέροντος, όπως για παράδειγμα ένα σπάνιο είδος φυτού ή τύπος οικοτόπου.

Ο επισκέπτης/χρήστης μπορεί να κάνει λήψη (download) της εφαρμογής μέσω της

ιστοσελίδας του Φορέα Διαχείρισης www.fdparnonas.gr ή μπορεί να εγκαταστήσει την εφαρμογή από το Google Play (<https://play.google.com/store/apps/details?id=boikom.mspapant.com.boikom>) όπου είναι πλέον διαθέσιμη για λειτουργικό ANDROID, ενώ σύντομα θα είναι και για iOS.

Περισσότερες πληροφορίες για το Επαυξημένο Σύστημα Ερμηνείας ΒΟΙΚΟΜ μπορείτε να βρείτε στον ιστότοπο της εταιρείας ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ:

<https://oikom.gr/el/boikom>

Το έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές» ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑΝΕΚ)» και συγκεκριμένα στο πλαίσιο εγκεκριμένου προγράμματος της ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ με κωδικό έργου Ν4ΜΜ-02509.

Από την εγκατάσταση ασύρματων πομπών Bluetooth (beacons) στην ευρύτερη περιοχή του Λεωνιδίου

Ευχαριστούμε τον Δήμο Ν. Κυνουρίας που επέτρεψε να εγκατασταθεί το Σύστημα Ερμηνείας Περιβάλλοντος στην περιοχή του Λεωνιδίου και για την υποστήριξή του παρέχοντας το σχετικό εποπτικό υλικό μέσω της εκπροσώπου του, κας. Ελένης Διατσιόγκου.

Δημιουργία ιστοσελίδας Explore Natura Greece

Explore Natura
Greece

Για την εξερεύνηση του φυσικού περιβάλλοντος, αναδεικνύοντας τη συμβολή και το ρόλο των Φορέων Διαχείρισης στην ανάπτυξη του οικοτουρισμού, εντός του μηνός Μαΐου 2020 δημιουργήθηκε ένας κοινός διαδικτυακός χώρος για τις προστατευόμενες περιοχές, με πρωτοβουλία της εταιρείας ΟικοΜ ΕΠΕ που εργάστηκε συντονισμένα και συνεργάστηκε απομακρυσμένα κατά την περίοδο της συνολικής καραντίνας της χώρας, και με τη συμβολή εξειδικευμένων εξωτερικών συνεργατών.

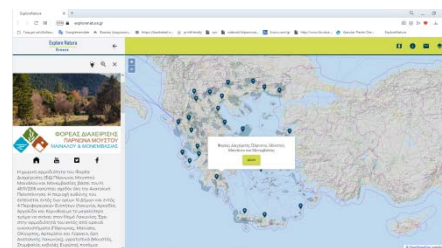
Πρόκειται για την ιστοσελίδα Explore Natura Greece (www.explorenatura.gr), όπου παρουσιάζονται με διαδραστικό τρόπο οι

περιοχές ευθύνης και αρμοδιότητας των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΠΠ) της χώρας μας, ως σύνολο περιοχών αλλά και μεμονωμένα, με πληροφορίες για τις περιοχές αυτές, φωτογραφικό υλικό και δυναμικό χαρτογραφικό υπόβαθρο.

Στοχεύοντας στην ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών και των αξιόλογων στοιχείων τους, ο κοινός αυτός διαδικτυακός χώρος συμβάλει στην «τηλε-περιήγηση» του επισκέπτη στο φυσικό περιβάλλον ώστε να τον παρακινήσει να τις επισκεφτεί, παρέχοντας παράλληλα πληροφορίες και για το έργο των Φορέων Διαχείρισης.

Η ιστοσελίδα ενημερώνει επίσης τον χρήστη σχετικά με δομές που υποστηρίζουν οι Φορείς (όπως τα Κέντρα Πληροφόρησης/Ερμηνείας Περιβάλλοντος, ή άλλες δραστηριότητες όπως μονοπάτια/ διαδρομές, παρατηρητήρια πουλιών κ.α.) διαθέτοντας συν τοις άλλοις άμεση σύνδεση με την επίσημη ιστοσελίδα και τα social

media του εκάστοτε Φορέα Διαχείρισης.

Ο Φορέας Διαχείρισης ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση της ΟικοΜ ΕΠΕ για την αποστολή κειμένων και φωτογραφικού υλικού που αφορούν τόσο στον ίδιο τον Φορέα και τη λειτουργία του όσο και στις περιοχές που έχουν περιέλθει στην αρμοδιότητά του.

Στην συνέχεια ανακοίνωσε τη δημιουργία της ιστοσελίδας **Explore Natura Greece** (www.explorenatura.gr) στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του ΦΔ.

Εκπαίδευση προσωπικού

Εκπαίδευση του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης πραγματοποιήθηκε στις **22.05.2020** για την **παρουσίαση της προμήθειας του νέου φορητού υδρολογικού εξοπλισμού** σε πραγματικές συνθήκες, βάσει των συμβατικών υποχρεώσεων της αναδόχου εταιρείας «METRICA Α.Ε.» για την υλοποίηση του Υποέργου 1 της Πράξης: «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας για Δράσεις Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Ειδών και Οικοτόπων» του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Η παραπάνω προμήθεια έγινε για την κάλυψη των αναγκών ελέγχου και προστασίας των υδάτινων συστημάτων αρμοδιότητας του

Φορέα Διαχείρισης και αφορούσε πιο συγκεκριμένα σε:

- έναν φορητό πολυμετρικό αισθητήρα με φορητό υπολογιστή παλάμης (φορητός πολυαισθητήρας για μέτρηση κατατομών με το βάθος), και
- ένα φορητό σύστημα μέτρησης παροχής.

Οι προμήθειες του φορητού εξοπλισμού, αντικείμενο της υπ' αριθμ. 1168/18-10-2019 διακήρυξης συνοπτικού διαγωνισμού (ΑΔΑΜ 19PROC005726276 2019-10-18), **έχουν ως σκοπό τόσο στη μέτρηση της ποιότητας υδάτων με ταυτόχρονη μέτρηση έως και 8 φυσικοχημικών παραμέτρων, όσο και για τη μέτρηση της υδρολογικής παροχής σε εισροές και εκροές, σε περιοχές αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης.**

Ο εξοπλισμός θα χρησιμοποιηθεί από το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης για τακτικό/περιοδικό έλεγχο της ποιότητας των υδάτινων συστημάτων αλλά και για έκτακτες περιπτώσεις εξάρσεων (υψηλές βροχοπτώσεις, πλημμυρικά φαινόμενα κλπ).

Έκθεση αναφοράς & Πρόγραμμα δράσης

Με την έναρξη του έτους, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Φορέα Διαχείρισης συντάσσονται από το προσωπικό του οι εκθέσεις απολογισμού και τα σχέδια δράσης, τα οποία στη συνέχεια εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Πιο συγκεκριμένα συντάχθηκαν τα παρακάτω:

- **Έκθεση Αναφοράς έτους 2019.** Στο πλαίσιο απολογισμού των δράσεων που υλοποιήθηκαν από τον Φορέα

Διαχείρισης και της αξιολόγησης εφαρμογής των όρων προστασίας που διέπουν τις Προστατευόμενες Περιοχές υπό την αρμοδιότητά του, συντάχθηκε [απολογιστική έκθεση](#) που περιλαμβάνει το σύνολο των δράσεων του Φορέα Διαχείρισης για το έτος 2019 (εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 1.11/06.02.2020 απόφαση του Δ.Σ.).

- [Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης](#) του Φορέα Διαχείρισης που αφορά σε δράσεις και προγράμματα που προγραμματίζεται να υλοποιήσει ο Φορέας Διαχείρισης κατά το έτος 2020 (εγκρίθηκε: με την υπ' αριθμ. 1.12/06.02.2020 απόφαση του Δ.Σ.).

Το σύνολο των Απολογιστικών Εκθέσεων και των Σχεδίων Δράσεων, μπορείτε να τα βρείτε στην ιστοσελίδα του Φορέα Διαχείρισης: <http://www.fdparnonas.gr/activities/deliverables/>

Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα,
Μουστού, Μαινάλου &
Μονεμβασίας
Newsletter τεύχος 18
περίοδος: 01.2020-06.2020

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ & ΕΚΔΟΣΗΣ: Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: Αρχείο Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας